

З Е М Л Е Т Р У С

Землетрус являє собою підземні удари (поштовхи) і коливання земної поверхні, які спричиняються природними причинами.

*Інтенсивність (сила) землетрусу в Україні та у ряді європейських держав вимірюється за 12-бальною шкалою **MSK-64**.*

Землетруси починаються раптово і охоплюють значні території. Руйнування будівель, зсуви і обвали крутих схилів є головними причинами людських жертв і великих матеріальних збитків при сильних **землетрусах**. Під час землетрусів пошкоджуються інженерні мережі: газо- і водопроводи, каналізація, опори ліній електропередач, порушується зв'язок, пошкоджується проїзна частина доріг, мости, підземні переходи.

Раптовість землетрусу, різка зміна обстановки, руйнування і гуркіт негативно впливають на психіку людей, призводять до паніки, під час якої люди у страху здійснюють безглузді та небезпечні для життя вчинки і дії. Особливо небезпечна паніка у місцях скупчення людей: в школах, лікарнях, магазинах, ринках, кінотеатрах, гуртожитках.

Слід пам'ятати, що сильні землетруси (7-9 балів) починаються, як правило, з 5-6 бальних поштовхів, які тривають 15-20 і більше секунд, розхитують будівлю. Потім

коливання і поштовхи досягають максимуму, після чого йдуть на спад на протязі приблизно 30 і більше секунд.

Прийнявши до уваги міцність будівлі, у якій ви проживаєте або працюєте, ваше місцезнаходження у будівлі та запас часу (15-20 сек.), ви можете завчасно визначити найбільш доцільні для вас дії: або швидко покинути будівлю, або зайняти відносно безпечне місце у ній.

Найбільш безпечні місця в будинках при землетрусах: прогалини капітальних внутрішніх стін, місця поблизу них, віконні та балконні прогалини у стінах нижніх поверхів. Найнебезпечніші – великі засклені отвори, скляні дахи цехів і громадських будівель, кутові кімнати верхніх поверхів, ліфти.

Укриттям від падаючих предметів та уламків всередині будівель можуть служити місця під міцними столами та ліжками.

Дії при загрозі виникнення землетрусу:

- Уважно слухайте інформацію про обстановку та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном.
- Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- Навчіть дітей, як діяти під час землетрусу.
- Дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації. Завчасно вирішіть, де буде місце зустрічі вашої родини у разі евакуації.
- Одягніться, візьміть документи та зберіть найбільш необхідні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик.
- Від'єднайте всі електроприлади від електромережі, вимкніть газ та систему нагрівання.

- Поставте на підлогу більш важкі та великі речі. Закріпіть речі, які можуть впасти і спричинити травми. Не ставте ліжко біля вікна з великим склом.
- Тримайте у зручному місці один або декілька вогнегасників.
- Тримайте шланги для поливу саду підключеними до кранів.
- З'ясуйте чи не знаходиться ваше житло чи місце роботи під загрозою затоплення (у разі руйнування греблі), зсуву або дії іншого стихійного лиха.
- Виведіть худобу на більш безпечну місцевість.

Дії під час землетрусу

- Зберігайте спокій, уникайте паніки.
- Дійте негайно, як тільки відчуєте коливання ґрунту або споруди.
- Швидко залишіть будинок та відійдіть від нього на відкрите місце, якщо ви знаходитесь на першому - другому поверсі.
  - Негайно залишіть кутові кімнати, якщо ви знаходитесь вище другого поверху.
  - Негайно перейдіть у більш безпечне місце, якщо ви знаходитесь у приміщенні. Станьте в отворі внутрішніх дверей або у кутку кімнати, подалі від вікон і важких предметів.
  - Не кидайтесь до сходів або до ліфта, якщо ви знаходитесь у висотній споруді вище п'ятого поверху. Вихід зі споруди найбільш буде заповнений людьми, а ліфти вийдуть з ладу.
  - Вибігайте з будинку швидко, але обережно. Остерігайтесь уламків, електричних дротів та інших джерел небезпеки.
  - Відійдіть подалі від високих споруд, шляхопроводів, мостів та ліній електропередач.
  - Зупиніться, якщо ви їдете автомобілем, відчиніть двері та залишайтеся у автомобілі до припинення коливань.
  - Перевірте чи немає поблизу постраждалих, сповістіть про них рятувальників та, по можливості, надайте допомогу.